Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Rutkowska
dnia 13 maja 2024 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-8/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

z dnia 13 maja 2024r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Miasto Suwałki kredytu długoterminowego w łącznej kwocie 17.873.471 zł przeznaczonego na pokrycie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów.

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz.1325), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Małgorzata Rutkowska - przewodnicząca
Marlena Stachurska-Janczyło - członek
Paweł Gałko - członek

Opiniuje pozytywnie z uwagami

możliwość spłaty przez Miasto Suwałki kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 17.873.471 zł, przeznaczonego na pokrycie planowanego deficytu budżetu przewidzianego na 2024 rok w wysokości 5.312.568 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów w wysokości 12.560.903 zł, przekazując jednocześnie uwagi zawarte w poniższym uzasadnieniu.

U Z A S A D N I E N I E

Prezydent Miasta Suwałk pismem Nr radaBF.3221.3.11.2024.MP z dnia 30.04.2024 r. wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty planowanego do zaciągnięcia w 2024 roku kredytu długoterminowego w kwocie 17.873.471 zł, z przeznaczeniem na spłatę rat wcześniej zaciągniętych kredytów w kwocie 12.560.903 zł oraz pokrycie planowanego deficytu w wysokości 5.312.568 zł.

Skład Orzekający po dokonaniu analizy posiadanych dokumentów stwierdza co następuje.

Podstawą do zaciągnięcia ww. kredytu jest zarządzenie Nr 147/2024 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie zaciągnięcia w 2024 roku kredytu długoterminowego. Zgodnie z brzmieniem §1 tego zarządzenia, postanawia się zaciągnąć kredyt długoterminowy w kwocie 17.873.471 zł na ww. cel. Z dalszych zapisów zarządzenia wynika, iż kredyt zostanie spłacony w latach 2025-2039 ze środków budżetowych, zaś formą zabezpieczenia spłaty kredytu będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Prezydent Miasta Suwałk dokonując powyższej czynności działał na podstawie upoważnienia Rady Miejskiej w Suwałkach, zawartego w §11 pkt 1 uchwały Nr LXIX/909/2024 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie zmian w budżecie miasta na 2024 rok. Opiniowany kredyt nie przekracza limitów zobowiązań określonych w §7 tejże uchwały, gdzie Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów zaciąganych m.in. na: sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w kwocie 5.312.568 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów w kwocie 12.560.903 zł. Przeznaczenie kredytu zgodne jest z postanowieniami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 w zw. z

art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Prezydent Miasta podejmując zarządzenie o zaciągnięciu kredytu działa więc w granicach limitu i upoważnienia.

Budżet Miasta Suwałk na 2024 rok, po zmianach dokonanych do dnia wydania opinii, przedstawia się następująco:
- dochody ogółem: 709.263.023,64 zł, w tym bieżące: 586.471.042,64 zł, majątkowe: 122.791.981,00 zł;
- wydatki ogółem: 730.097.429,64 zł, w tym bieżące: 590.224.390,64 zł, majątkowe: 139.873.039,00 zł.

Z różnicy między planowanymi dochodami a wydatkami budżetu wynika deficyt budżetu w wysokości 20.834.406 zł, który ma zostać pokryty przychodami pochodzącymi z:
- planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 5.312.568 zł;
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 12.129.183 zł;
- przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 511.181 zł;
- przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych, związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 2.881.474 zł.

Powyższe źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
Łączna kwota planowanych przychodów budżetu na 2024 rok wynosi 34.595.309 zł (§905 w kwocie 2.881.474 zł, §906 w kwocie 511.181 zł, §950 w kwocie 12.129.183 zł, §951 w kwocie 1.200.000 zł, §952 w kwocie 17.873.471 zł), zaś kwota rozchodów 13.760.903 zł (spłata zaciągniętych zobowiązań 12.560.903 i udzielone pożyczki 1.200.000 zł).
Skład Orzekający dokonał analizy sprawozdawczości na dzień 31 grudnia 2023 r. w świetle tych danych można stwierdzić, iż Miasto będzie posiadało przychody wewnętrzne w powyższej kwocie do zaangażowania w budżecie 2024 r.

Prognozowana sytuacja finansowa Miasta Suwałki, w tym także kształtowanie się długu publicznego została przedstawiona w „Wieloletniej Prognozie Finansowej" – po zmianach dokonanych uchwałą Nr LXIX/910/2024 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Suwałki na lata 2024 – 2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2024-2041. Miasto Suwałki zamierza spłacić zaciągnięty oraz planowany do zaciągnięcia dług do końca 2041 roku. Najwyższa wartość długu publicznego w całym okresie objętym prognozowaniem, tj. 272.132.249 zł ma wystąpić na koniec 2024 roku (stanowiąc 38,37% szacowanych w danym roku dochodów ogółem, a w stosunku do dochodów bieżących 46,40%). W kolejnych latach Miasto nie planuje zaciągania zobowiązań dłużnych. W związku z prognozowanym stanem zadłużenia w prognozie we wszystkich latach zaplanowano wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia zobowiązania, które stanowią łączną wartość 136.209.000 zł.

Z przedłożonej Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika, iż w całym okresie objętym Prognozą zostanie zachowana relacja, o której stanowi art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze).
W budżecie roku 2024 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 6,03% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o wykonanie 2023 roku

stanowiącym 11,76%. Porównanie ustalonych dla poszczególnych lat procentowych wskaźników pomiędzy planowanymi spłatami zobowiązań a dopuszczalnymi wskaźnikami spłat kształtuje się na poziomie pozostawiającym rezerwę limitową. Rezerwa ta w latach 2025-2041 kształtuje się na poziomie od 0,25% do 4,41%. **Na uwagę zasługują lata 2029-2037, gdzie rezerwy limitowe oscylują poniżej jednego punktu procentowego i kształtują się od 0,25% do 0,97%.**

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań i wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest przede wszystkim na założeniu realizacji nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) w latach 2025 – 2041 oraz wpływów ze sprzedaży majątku (w okresie 2024 – 2025).
Miasto Suwałki w okresie objętym prognozą planuje dochody ze sprzedaży majątku w 2024 roku w kwocie 11.344.655 zł, w 2025 roku w kwocie 5.000.000 zł. Zaplanowane dochody ze sprzedaży majątku znajdują uzasadnienie w kontekście lat historycznych.
Wynik z działalności bieżącej Miasta Suwałki w 2024 r. zamyka się ujemnym wynikiem operacyjnym. Planowane wydatki bieżące przekraczają planowane dochody bieżące o kwotę 3.753.348 zł. Miasto na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne. Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych został spełniony.
Wielkość nadwyżki operacyjnej w 2025 roku została określona w kwocie 14.943.543 zł i w latach kolejnych sukcesywnie wzrasta do wysokości 20.027.121 zł w 2031 roku, w latach 2032-2041 przyjęto na stałym poziomie 22.207.085 zł. Analiza danych historycznych w zakresie działalności bieżącej miasta przedstawia się następująco:

- *wykonanie 2017 24.600.757,34 zł;*
- *wykonanie 2018 31.148.873,63 zł;*
- *wykonanie 2019 34.901.255,39 zł;*
- *wykonanie 2020 21.969.360,19 zł;*
- *wykonanie 2021 42.804.000,17 zł;*
- *wykonanie 2022 1.994.239,20 zł;*
- *wykonanie 2023 1.687.929,64 zł.*

Analizując nadwyżki operacyjne Skład Orzekający zauważa, iż w latach historycznych nie miały one stałej tendencji wzrostowej (najniższa wartość nadwyżki operacyjnej wystąpiła w 2023 r.). Jednak przyjęte w omawianym obszarze założenia prognostyczne znajdują uzasadnienie w oparciu o dane historyczne. Mieszczą się one w średniej arytmetycznej sald z ostatnich 7 lat, która wynosi 22.728.202 zł, co dobrze rokuje w kwestii możliwości obsługi zadłużenia. Nadwyżki operacyjne w okresie objętym prognozą zostały oszacowane na poziomie odpowiednim dla zapewnienia spłat zobowiązań zgodnie z przywołanymi przepisami ustawowymi. Jednak Skład Orzekający zwraca uwagę, iż niezrealizowanie istotnych czynników tzn. nadwyżek operacyjnych i dochodów ze sprzedaży majątku w wysokościach ujętych w prognozie może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych.

Ze względu na wzrastający poziom zadłużenia (w związku z zaciąganiem zobowiązań), ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania (do 2041 roku) oraz na przywołany wyżej zmienny poziom wykonania parametrów istotnych dla kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający wskazuje na konieczność wnikliwego i stałego monitorowania sytuacji finansowej miasta w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego. Podkreślenia wymaga, fakt iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych, będzie uzależniona od zachowania przez organy miasta konsekwentnej i rygorystycznej dyscypliny finansowej. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy

może prowadzić do ograniczenia możliwości inwestycyjnych miasta w kolejnych latach, a nawet wydłużenia okresu spłaty długu.

Skład Orzekający wydając pozytywną opinię o planowanym kredycie długoterminowym, podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów oraz wpływów z tytułu sprzedaży majątku.

POUCZENIE
Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Małgorzata Rutkowska